

CONCEPT Verslag Standaardisatieraad | 05-11-2015 | SURF

Aanwezig:

Pieter Hendrikse (voorzitter), José Frijns (aftredend voorzitter), Peter Boersema (distributeurs), Mark Molenaar (CITO), Jan Bartling (saMBO ICT), Marianne Mulder (Kenniset), Sir Bakx (SURFmarket), Martin de Goffau (vDOD), Ernst-Jan Heuseveldt (vDOD), Henk Nijstad (Edustandaard/Architectuurraad), Marnix van Berchum (DANS-KNAW), Hans van der Wal (BKH), Jan Schouws (KB), Marianne Bos (OCW)

Tonny Plas (Kenniset, secretaris SR), Ariane Goossens (SURFmarket, secretaris SR / notulist).

Afwezig zonder vervanging:

René Montenarie (GEU), Maurits Huigsloot (PO-Raad), Rens van den Boogaard (stichting Schoolinfo), Hans de Vries (SLO), Bert-Jan Geveke (DUO).

1. Mededelingen

Sir Bakx deelt mee dat de detachering van Ariane Goossens bij SURFmarket per 31-12-2015 afloopt. Zij zal per 1 januari 2016 dan ook weer terugkeren naar Tilburg University. Met ingang van 1 januari zal Frank Benneker (UvA) haar rol overnemen ten aanzien van standaarden. Dit zal consequenties hebben voor de wijze waarop SURF zal deelnemen aan Edustandaard. Dit zal zich in de komende maanden gaan uitwijzen.

Verder deelt Sir Bakx mee dat het hoger onderwijs vanaf heden door Sir zelf zal worden vertegenwoordigd in de Standaardisatieraad. Paul Hillman treedt terug uit de Standaardisatieraad. Dit is in samenspraak met Paul Hillman besloten. Ontwikkelingen zullen, indien nodig, worden kortgesloten met Paul Hillman.

Martin de Goffau deelt mee dat de VDOD vandaag met 2 personen aanwezig is tijdens de Standaardisatieraad. Reden daarvoor is dat Ernst-Jan, als mede bestuurslid van de VDOD met ingang van heden de zitting in de Standaardisatieraad zal overnemen van Martin de Goffau. Martin de Goffau zal als backup blijven.

2. Wisseling voorzitterschap

José Frijns draagt het voorzitterschap over aan Pieter Hendrikse. Marianne Mulder dankt José Frijns namens alle leden van de Standaardisatieraad voor haar enthousiasme en inzet. Pieter Hendrikse aanvaardt met veel plezier het voorzitterschap van de Standaardisatieraad.

3. Vaststellen agenda en verslag van de vorige keer

Het verslag van 02-07-2015 wordt zonder opmerkingen en aanvullingen vastgesteld.

Naar aanleiding van:

- Actiepunt 1: Afstemming met Paul Hillman t.b.v. gebruik KOI in (administratiesystemen in het) hoger onderwijs. Henk Nijstad licht toe dat er geen nieuws is om te vermelden. Dit actiepunt blijft staan.

- Actiepunt 2: De notitie van Bart Ratgers (CvTE) over de DEP is ter informatie aangeboden aan de Standaardisatieraad.
Opmerkingen:
 - Er staat geen tijdpad in de notitie aangegeven voor de verdere ontwikkeling van de DEP. Henk Nijstad geeft aan dat in een eerdere versie het jaartal 2017 heeft gestaan en zal hierover contact opnemen met Bart Ratgers.
 - In de notitie staat niet aangegeven wat de betrokkenheid is van de belangrijkste stakeholders (oa. examenleveranciers, onderwijssectoren) bij de verdere ontwikkeling van de DEP en hoe deze georganiseerd gaat worden. De intentie is helder, maar de informatie over hoe dit aangepakt gaat worden en wie het initiatief hieromtrent neemt, ontbreekt.
 - Henk Nijstad geeft aan dat er over beide punten reeds acties lopen samen met het CvTE. Binnen Edustandaard is de werkgroep 'Uitwisseling Toetsmateriaal' actief. 1 december komt deze werkgroep bij elkaar. Onderwerp van de agenda is de verdere ontwikkeling van DEP en hoe we daar vanuit Edustandaard mee om willen gaan. Daaruit zal ook de gevraagde aanpak moeten voortkomen. Edustandaard zou hier graag ook de MBO-examenleveranciers aan tafel willen hebben die voornemens zijn om DEP (al of niet in combinatie met Facet) te gebruiken. Daarnaast is binnen SION een begin gemaakt met het domeinmodel Toetsen. Er is in dat kader een groep bezig, onder leiding van het CvTE en verder met standaardisatie-experts van Bureau Edustandaard, Cito en DUO om de Facet-specifieke onderdelen in DEP uit die standaard te halen en DEP daarmee meer platform-onafhankelijk te maken. De semantiek zal in relatie tot KOI worden opgesteld wat uiteindelijk zal moeten leiden tot een gegevensmodel Toetsen. Ook de toetsen voor andere onderwijssectoren zijn hierbij in beeld.
- Actiepunt 3: De vDOD gaat akkoord met Edukoppeling versie 1.2 met de aantekening dat Edukoppeling weliswaar ook voor leveranciers een bruikbare standaard is, maar niet alles afdekt voor een veilige end-to-end uitwisseling. Dit is onderkend en hieraan wordt onder meer binnen de Architectuurraad aandacht aan besteed.
- Actiepunt 4: De brainstorm over de koers van Edustandaard wordt besproken bij agendapunt 5 'Edustandaard koers en jaarplan 2016'.
- Actiepunt 5: Het overzicht van de werkgroepen zal besproken worden tijdens agendapunt 5 'Edustandaard koers en jaarplan 2016'.
- Actiepunt 6: het thema informatiebeveiliging staat geagendeerd als agendapunt 6.

Actiepunten:

- Actiepunt 1: Afstemming met Paul Hillman t.b.v. gebruik KOI in (administratiesystemen in het) hoger onderwijs door Henk Nijstad.
- Actiepunt 2: Henk Nijstad neemt contact op met Bart Ratgers (CvTE) over het tijdpad tav de ontwikkeling van de DEP en over het toevoegen van de wijze van aanpak tav het betrekken van de stakeholders;

4. Rapport Architectuurontwikkeling onderwijs

- a. Doel: informeren en bespreken
- b. Toelichting: OCW heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de ontwikkeling van architectuur binnen het onderwijs. De Standaardisatieraad wordt gevraagd om te reflecteren op (de lessen uit) het bijgevoegde rapport.

Marianne Bos licht een aantal onderwerpen uit het rapport toe.

- Veel informatie ten aanzien van de architectuurontwikkeling zit in de hoofden van mensen. Doel van dit rapport is om een objectiever beeld te krijgen door een beschrijving te geven van hoe de architectuurontwikkelingen eruit zien, waarvan

geleerd kan worden. De beschreven aandachtspunten in het rapport laten zien dat er een nieuwe fase is aangebroken.

- Het beheer van de architectuur is binnen Edustandaard belegd. Over het beleggen en verduurzamen van de doorontwikkeling en de governance van de architectuur wordt momenteel gesproken binnen de Informatiekamer.
- Ander belangrijk punt is hoe we ervoor gaan zorgen dat al die projecten die tot architectuuroplossingen komen of al zijn gekomen bij elkaar komen en leiden tot een meerjarenstrategie. Niet alle projecten waren binnen het SION belegd. Dit vraagt een wat andere aanpak.

Opmerkingen van de Standaardisatieraad:

- De Standaardisatieraad vraagt expliciet aandacht voor de samenwerking, zowel sectoraal als privaat/publiek. Voor de totstandkoming van het rapport, maar ook in het ontwikkelen van de architectuur zelf zijn alleen publieke partijen betrokken geweest. Binnen Edustandaard zijn zowel de publieke als de private partijen vertegenwoordigd. Daarmee zijn de private partijen ook betrokken bij de doorontwikkeling van de architectuur. In de Informatiekamer hebben private partijen geen zitting. De Standaardisatieraad benadrukt het belang van de private partijen in de doorontwikkeling en de governance van de architectuur. Dit dient georganiseerd te worden. Daarover meer bij agendapunt 5 'Edustandaard koers en jaarplan 2016'
- Binnen Edustandaard dienen we ons ook te richten op de kleinere partijen die bezig zijn met bepaalde ontwikkelingen. Zij komen er meestal pas na een tijdje achter dat er een bepaalde standaard is, maar hun producten zijn dan al vaak ontwikkeld. Bij de kennisdeling en informatievoorziening moeten alle Edustandaard-deelnemers ook aandacht hebben voor deze kleinere partijen in hun achterban.
- Aandacht wordt gevraagd voor het profiteren van elkaars kennis, kunde en instrumenten. Daar waar al iets voor een bepaalde sector is ontwikkeld, kan dit gebruikt worden door een andere sector. Als voorbeeld wordt het domein informatiebeveiliging & privacy genoemd. De kaders worden ontwikkeld door het HO en MBO. Het PO en VO kunnen hier gebruik van maken. Belangrijk is wel om dit altijd door te vertalen naar de betreffende sector, omdat elke sector zijn eigen specifieke karakteristieken heeft. Op deze manier kan er geprofiteerd worden van datgene wat er al ligt.
- Het rapport benadrukt het belang van architectuur als gemeenschappelijk kader. Er bestaat behoefte aan een toegankelijke samenvatting van het rapport voor communicatie naar de achterban. Dit wordt opgepakt door Marianne Bos.
- De borging naar onderwijsinstellingen is belangrijk in deze fase. Het is ook belangrijk om vanuit de softwareleveranciers uit te kunnen leggen waarom je bepaalde dingen doet die niet meteen een baat hebben, maar die wel aandacht vragen met druk op het onderhoudsbudget. Wat gemist wordt in het proces, is dat we met elkaar bewaken dat de juiste elementen uit de architectuur voor het onderwijs benut worden.
- Onder punt 5 van de conclusies is het rapport staat aangegeven dat het HO is gekoppeld aan BRON. Dit geldt ook voor het MBO.

Actiepunten:

Actiepunt 3: Marianne Bos zorgt voor een samenvatting van het rapport met als doel de communicatie naar de achterban van de leden van de Standaardisatieraad, met name voor de doelgroepen bestuurders van onderwijsinstellingen en brancheorganisaties; en: opdrachtgevers en projectleiders van ketenprojecten.

5. Edustandaard koers en jaarplan 2016

- a. Doel: bespreking en besluitvorming
- b. Toelichting: in de Standaardisatieraad van 2 juli is gesproken over een aantal verbeterpunten n.a.v. een brainstorm. In een presentatie wordt toegelicht op welke wijze deze zaken zijn vormgegeven in het nieuwe jaarplan.
- c. Besluit: De Standaardisatieraad wordt gevraagd om bijgevoegd jaarplan goed te keuren.

Henk Nijstad geeft een toelichting op het jaarplan 2016.

Opmerkingen naar aanleiding van het jaarplan 2016:

A. Algemeen

- Er bestaat een verwevenheid tussen de verschillende architecturen, zoals ROSA, Triple-A en HORA. Gaat Edustandaard de regie voeren over deze verwevenheid? Het antwoord daarop is dat Edustandaard niet de regie voert, maar een stimulerende en signalerende functie heeft, in eerste instantie via de Architectuurraad.
- Er zijn geen plannen om voor het PO en VO een referentiearchitectuur te ontwikkelen. Deze zit deels al verweven in de ECK-architectuur. Dit zal moeten gaan landen binnen de ROSA, waardoor er ook sectorale elementen ontstaan binnen de ketenarchitectuur. De Architectuurraad dient dit goed te bewaken.

B. Zaken die in een volgende versie verwerkt worden:

- In het jaarplan 2016 staan 4 speerpunten benoemd. Deze zijn heel herkenbaar. In het jaarplan staat niet duidelijk aangegeven hoe we dat gaan aanpakken. Zo is niet benoemd hoe we de borging naar de achterban gaan aanpakken. Dit moet met de verschillende partijen binnen Edustandaard nog verder uitgewerkt worden.
- Een analyse van wat we als Edustandaard in 2015 gedaan en geleerd hebben en de vertaling daarvan naar 2016 staat niet aangegeven in het jaarplan.
- Als communicatiemiddel naar de achterban (architecten, werkgroepleden) is het handig om de samenhang der dingen weer te geven aan de hand van plaatjes. Zoals de standaarden nu beschreven worden in het jaarplan, lijken het allemaal losse standaarden.
- In paragraaf 5.2 wordt een loketfunctie genoemd. Deze loketfunctie is niet bij alle partijen bekend. Promotie en communicatie zijn belangrijk.
- Bij paragraaf 5.3 promotie en communicatie is veel aandacht voor de activiteiten die SURF daarin biedt. Dit moet breder. Meld in een jaarplan wat van de private partijen en de sectororganisaties verlangd wordt.
- Bij paragraaf 5.3 wordt een aantal instrumenten benoemd. Het is goed om hier veldpilots bij op te nemen. Dat is een instrument dat goed werkt.
- Er wordt een link naar Edu-K gemist in het jaarplan.

C. Zaken die in 2016 uitgewerkt en geagendeerd worden:

- Als sterke wens voor het jaarplan 2017 wordt uitgesproken om de werkgroepen in te richten op basis van de processen/domeinen en niet op basis van de standaarden.

Beschrijf wat de criteria zijn voor het inrichten van een werkgroep en hoe de structuur van die werkgroep er vervolgens uit moet zien. Dit wordt volgend jaar opnieuw geagendeerd

- In de evaluatie van de Standaardisatieraad is ook gesproken over de financiële herijking van Edustandaard als organisatie. Dit ook naar aanleiding van het werkbezoek aan de standaardorganisatie voor de gezondheidszorg, Nictiz. Dit dient volgend jaar verder uitgewerkt te worden en opnieuw geagendeerd te worden.

Besluit:

Naar aanleiding van de opmerkingen wordt het volgende besloten:

- Het jaarplan 2016 wordt vastgesteld met dien verstande dat de hierboven genoemde opmerkingen (zie B) zullen worden opgenomen in het jaarplan. De overige genoemde opmerkingen (zie C) zullen in de loop van 2016 verder uitgewerkt en opnieuw geagendeerd worden.

Actiepunten:

Actiepunt 4: Opnemen van de concrete uitvoeringsgerelateerde opmerkingen (zie B) in het jaarplan 2016 en deze laten terugkomen op de eerstvolgende agenda van de Standaardisatieraad.

Actiepunt 5: De gemaakte opmerkingen die meer inhoudelijk van aard zijn en gaan over visie, worden verder uitgewerkt door Bureau Edustandaard (zie C). Deze punten komen in de loop van 2016 terug op de agenda van de Standaardisatieraad.

Naar aanleiding van Vertegenwoordig binnen Edustandaard:

De Standaardisatieraad is een bestuurlijk gremium met vertegenwoordigers met bestuurlijk gezag.

- Sir Bakx meldt dat hij binnen het HO bezig is om de achterban voor Edustandaard vanuit SURF te organiseren. Dit zal consequenties hebben voor de huidige bezetting van de Architectuurraad en de werkgroepen. Dit zal ook consequenties hebben voor de afspraken die zijn gemaakt met Kennisnet over de uren en de bedragen die vanuit SURF aan Edustandaard worden besteed (zoals opgenomen in de tabel van het jaarplan 2016). Sir Bakx zal dit bespreken met Bureau Edustandaard.
- Het is belangrijk om goede timeboxes te hebben, zodat de achterban ook daadwerkelijk geconsulteerd kan worden. De vergaderstukken dienen ruim voor de bijeenkomst van de Standaardisatieraad verstuurd te worden.
- Marianne Bos geeft aan dat ze geen horizontale vervanger heeft. Nu valt de bijeenkomst van de Standaardisatieraad soms samen met een ander overleg waar ze bij aanwezig dient te zijn. Geprobeerd wordt om dit agendatechnisch op te lossen.
- Er zijn nog veel grijze vlakken in de vertegenwoordiging. Vanuit de betreffende organisaties dient dit nog ingevuld te worden;
- Er zijn ook nog een aantal lege kolommen (distributie & toegang, metadata ECK), als ook lege rijen. Tevens zijn de 3 nieuwe werkgroepen nog niet toegevoegd. De excelsheet zal worden aangevuld en worden geagendeerd voor de volgende agenda.

Actiepunten:

Actiepunt 6: Tonny Plas zal de excelsheet 'Architectuurraad en werkgroepen' verder aanvullen en agenderen voor de volgende vergadering.

Actiepunt 7: Aan een ieder wordt gevraagd om de excelsheet vertegenwoordiging 'Architectuurraad en werkgroepen' door te lopen op vertegenwoordiging vanuit de organisatie binnen Edustandaard.

6. Informatiebeveiliging binnen Edustandaard

- a. Doel: bespreken;
- b. Toelichting: In een presentatie worden de verschillende ontwikkelingen met betrekking tot informatiebeveiliging toegelicht en doorgesproken over de rol die Edustandaard hierin speelt of moet gaan spelen.

Presentatie: Tonny Plas.

Naar aanleiding van de presentatie:

- In de presentatie wordt gesproken over informatiebeveiliging. Privacy is deels ook een onderdeel van informatiebeveiliging. Maar daarnaast omhelst privacy nog meer. De samenhang tussen informatiebeveiliging en privacy is dusdanig sterk dat je het wel in samenhang met elkaar dient op te pakken. Soms is het pragmatisch om privacy en informatiebeveiliging wel in één kader onder te brengen met verschillende doelgroepen en verschillende toepassingen.
- Het is belangrijk om scherp te definiëren waar Edustandaard zich mee bezig houdt, zodat bij andere partijen helder is welke zaken zij dienen op te pakken. Het is de vraag of dit ook duidelijk is bij de andere partijen zoals de sectororganisaties en de leveranciers.
- Het normenkader is gebaseerd op de ISO-norm. Het is niet de volledige ISO-norm, maar een vertaling van voor de onderwijssector. Het normenkader blijft een vorm van zelfregulering en staat of valt met de waarde die we er als sector zelf aan geven en met de mate waarin we ons als sector aan dit normenkader houden.

Actiepunten:

Actiepunt 8: Tonny Plas mailt de presentatie naar de leden van de Standaardisatieraad.

Actiepunt 9: Tonny mailt de Standaardisatieraad het verslag van de bijeenkomst die eind september is geweest met diverse partijen over waar we als onderwijsveld naar toe willen met informatiebeveiliging.

Actiepunt 10: Tonny Plas maakt een opzet voor de rol die bij Edustandaard ligt op het gebied van informatiebeveiliging en maakt daarbij expliciet welke rol er bij andere partijen ligt. Deze opzet zal ter toetsing geagendeerd worden voor de volgende bijeenkomst van de Standaardisatieraad.

7. Rondvraag

Er zijn geen rondvragen.

8. Sluiting vergadering

Sluiting vergadering om 12.00 uur.

Actiepunten:

- Actiepunt 1: Afstemming met Paul Hillman t.b.v. gebruik KOI in (administratiesystemen in het) hoger onderwijs door Henk Nijstad.
- Actiepunt 2: Henk Nijstad neemt contact op met Bart Ratgers (CvTE) over het tijdpad tav de ontwikkeling van de DEP en over het toevoegen van de wijze van aanpak tav het betrekken van de stakeholders;
- Actiepunt 3: Marianne Bos zorgt voor een samenvatting van het rapport met als doel de communicatie naar de achterban van de leden van de Standaardisatieraad.
- Actiepunt 4: Opnemen van de concrete uitvoeringsgerelateerde opmerkingen in het jaarplan 2016 en deze laten terugkomen op de eerstvolgende agenda van de Standaardisatieraad.
- Actiepunt 5: De gemaakte opmerkingen die meer inhoudelijk zijn van aard en gaan over visie, worden verder uitgewerkt door Bureau Edustandaard. Deze punten komen in de loop van 2016 terug op de agenda van de Standaardisatieraad.
- Actiepunt 6: Tonny Plas zal de excelsheet 'Architectuurraad en werkgroepen' verder aanvullen en agenderen voor de volgende vergadering.
- Actiepunt 7: Aan een ieder wordt gevraagd om de excelsheet vertegenwoordiging 'Architectuurraad en werkgroepen' door te lopen op vertegenwoordiging vanuit de organisatie binnen Edustandaard.
- Actiepunt 8: Tonny Plas mailt de presentatie naar de leden van de Standaardisatieraad.
- Actiepunt 9: Tonny mailt de Standaardisatieraad het verslag van de bijeenkomst die eind september is geweest met diverse partijen over waar we als onderwijsveld naar toe willen met informatiebeveiliging.
- Actiepunt 10: Tonny Plas maakt een opzet voor de rol die bij Edustandaard ligt op het gebied van informatiebeveiliging en maakt daarbij expliciet welke rol er bij andere partijen ligt. Deze opzet zal ter toetsing geagendeerd worden voor de volgende bijeenkomst van de Standaardisatieraad.